

# Lösningar till tentamen i Reglerteknik (TSIU61)

Tentamensdatum: 17 oktober 2017

1. (a) 
$$G(s) = \frac{s^2 + s + 1}{(s+4)(s^2 + 2s + 2)} = \frac{s^2 + s + 1}{s^3 + 6s^2 + 10s + 8} \Leftrightarrow$$

$$\ddot{y}(t) + 6\dot{y}(t) + 10y(t) + 8y(t) = \ddot{u}(t) + \dot{u}(t) + u(t)$$

(b) Systemet är stabilt (alla poler i HHP), alltså gäller för  $u(t) = \sin(t)$ :

$$y(t) = |G(i)| \sin(t + \arg G(i))$$

$$|G(i)| = \frac{|-1 + i + 1|}{|i + 4| |-1 + 2i + 2|} = \frac{1}{\sqrt{17}\sqrt{5}} \approx 0.1085$$

$$\arg G(i) = \arg i - \arg(i + 4) - \arg(2i + 1) = -\frac{\pi}{2} - \arctan \frac{1}{4} - \arctan \frac{2}{1} \approx 0.2187$$

$$y(t) = 0.1085 \sin(t + 0.2187)$$

(c) A–II, B–IV, C–I, D–III.

A och D har liten fasmarginal och matchar därför II och III med tydliga resonanstoppar. A lägre skärfrekvens än D, alltså matchar den mot II som har lägst bandbredd av de två. B och C bra fasmarginal matchar I och IV som saknar resonanstopp. B som släpper minst höga frekvenser av de två, matchar alltså IV med minst bandbredd.

2. (a) 
$$G_c(s) = \frac{G(s)F(s)}{1 + G(s)F(s)} = \frac{\frac{(s+6)4(s+10)}{(s+4)s}}{1 + \frac{(s+6)4(s+10)}{(s+4)s}} = \frac{4(s^2 + 16s + 60)}{s^2 + 4s + 4(s^2 + 16s + 60)} = \frac{4s^2 + 64s + 240}{5s^2 + 68s + 240}$$

(b) 
$$S(s) = \frac{1}{1 + G(s)F(s)} = \frac{1}{1 + \frac{(s+6)4(s+10)}{(s+4)s}} = \frac{s^2 + 4s}{5s^2 + 68s + 240}$$

(c) 
$$T(s) = 1 - S(s) = \frac{4s^2 + 64s + 240}{5s^2 + 68s + 240} = G_c(s)$$

3. (a) Skriv om regulatorn som differentialekvation:

$$4\dot{u}(t) + 3u(t) = \dot{e}(t) + 2e(t)$$

Introducera tustins approximation istället för derivatorna

$$4\Delta_t u(t) + 3u(t) = \Delta_t e(t) + 2e(t) \quad (1)$$

$$4\Delta_t u(t - T) + 3u(t - T) = \Delta_t e(t - T) + 2e(t - T) \quad (2)$$

Addera (1) och (2), och identifiera sen  $\Delta_t u(t) + \Delta_t u(t - T) = \frac{2}{T}(u(t) - u(t - T))$  och motsvarande för  $e(t)$ .

$$4(\Delta_t u(t) + \Delta_t u(t - T)) + 3(u(t) + u(t - T)) = (\Delta_t e(t) + \Delta_t e(t - T)) + 2(e(t) + e(t - T))$$

$$4\frac{2}{T}(u(t) - u(t - T)) + 3(u(t) + u(t - T)) = \frac{2}{T}(e(t) - e(t - T)) + 2(e(t) + e(t - T))$$

$$u(t) = \frac{8 - 3T}{8 + 3T}u(t - T) + \frac{2 + 2T}{8 + 3T}e(t) + \frac{2T - 2}{8 + 3T}e(t - T)$$

$$u(t) = \frac{13}{19}u(t - \frac{1}{2}) + \frac{6}{19}e(t) - \frac{2}{19}e(t - \frac{1}{2})$$

(b) Skriv om systemet på standardformen s. 35,  $G(s) = \frac{A}{1 + \frac{1}{B}s}$ , nu kan  $A/B$  avläsas som slutvärdet i plotten  $A/B = 6$  och  $1/B$  som systemets tidskonstant (då det når 63% av slutvärdet)  $\frac{1}{B} = 2$ . Alltså,  $B = \frac{1}{2}$  och  $A = 6B = 3$ .

4. Vid  $\omega_{c,d} = 0.64$  rad/s är fasen  $-138^\circ$ . Kraven kan alltså ej uppfyllas av en P-regulator. En leadlänk krävs, och fasökning med  $70^\circ - (180^\circ - 138^\circ) + 6^\circ = 34^\circ$  behövs (vi antar att en laglänk kommer behövas). Fig. 5.13 i boken ger  $\beta = 0.28$ , och  $\tau_D = \frac{1}{\omega_{c,d}\sqrt{\beta}} \approx 2.95$ , samt  $K = \frac{1}{|G(i\omega_{c,d})||F_{\text{lead}}(i\omega_{c,d})|} \approx \frac{\sqrt{\beta}}{0.6} \approx 0.89$

Felet vid rampstörning (inklusive den laglänk vi kan behöva)

$$e_1 = \lim_{s \rightarrow 0} \frac{1}{sG_o(s)} = \lim_{s \rightarrow 0} \frac{1}{K \frac{\tau_I s + 1}{\tau_I s + \gamma} \frac{\tau_D s + 1}{\beta \tau_D + 1} sG(s)} = \frac{\gamma}{0.267}$$

Värdet på  $\lim_{s \rightarrow 0} sG(s)$  fås genom att se att asymptoten har lutningen -1 i log-log-skalan, och då betar sig  $G(s)$  som  $\frac{k}{s}$  för små  $s$ , och  $k = 0.3$  fås genom att titta var asymptoten skär  $\omega = 1$ .

Välj  $\gamma \approx 0.0027$ , för att få  $e_1 < 1\%$ . Enligt tumregel väljs  $\tau_I = \frac{10}{\omega_{c,d}} = 15.6$ . Den slutliga regulatorm ges av

$$F(s) = K \frac{\tau_I s + 1}{\tau_I s + \gamma} \frac{\tau_D s + 1}{\beta \tau_D + 1} = 0.89 \frac{15.6s + 1}{15.6s + 0.0027} \frac{2.95s + 1}{0.83s + 1}$$

5. (a) Låt  $x(t) = \begin{pmatrix} x_1(t) \\ x_2(t) \end{pmatrix}$ , det följer då direkt att

$$\dot{x}(t) = \underbrace{\begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}}_A x(t) + \underbrace{\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}}_B u(t)$$

- (b) Systemet är stabilt om  $A$ -matrisens egenvärden ligger i HHP.  $0 = \det(sI - A) = (s + 1)^2$ , dvs båda egenvärdena ligger i  $-1$  alltså är systemet stabilt.

- (c) Det återkopplade systemets poler ges av egenvärdena till  $A - BL$ , vilket ger den karaktäristiska ekvationen

$$0 = \det(sI - (A - BL)) = \det \begin{pmatrix} s + 1 + \ell_1 & \ell_2 \\ -1 & s + 1 \end{pmatrix} = (s + 1 + \ell_1)(s + 1) + \ell_2 = s^2 + (\ell_1 + 2)s + (1 + \ell_1 + \ell_2).$$

Motsvarande karaktäristiska ekvation, för polplaceringen med poler i  $-2$  och  $-3$  är  $0 = (s + 2)(s + 3) = s^2 + 5s + 6$ . Alltså  $\ell_1 + 2 = 5$ , dvs  $\ell_1 = 3$ , och  $\ell_1 + \ell_2 + 1 = 6$ , dvs  $\ell_2 = 2$ .

Det återstår att bestämma  $\ell_0$ , så att rätt stationära värde fås. I stationaritet gäller  $\dot{x}(t) = 0$ , alltså

$$\begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = (A - BL)x + B\ell_0 u = \begin{pmatrix} -1 - \ell_1 & -\ell_2 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} x + \begin{pmatrix} \ell_0 \\ 0 \end{pmatrix} u.$$

Andra raden ger  $x_1 = x_2$ . Insatt i första raden ger det

$$0 = (-1 - \ell_1)x_1 - \ell_2 x_2 + \ell_0 u \Leftrightarrow (1 + \ell_1 + \ell_2)x_1 = \ell_0 u.$$

Alltså välj  $\ell_0 = 1 + \ell_1 + \ell_2 = 6$  för att få den statiska förstärkningen 1.

Svar:  $u(t) = -3x_1(t) - 2x_2(t) + 6r(t)$